

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen

Postbus 9105

6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6

6511 PP Nijmegen

T 14 024

nijmegen.nl

Contactpersoon

Marc Theeuwes

m.theeuwes@nijmegen.nl

T 0651840562

Ons kenmerk

E22.000484

Datum 10 maart 2022

Onderwerp Opvang vluchtelingen Oekraïne

Geachte leden van de raad,

De oorlog in Oekraïne leidt tot een grote stroom van vluchtelingen. Volgens schattingen van UNHCR zijn er inmiddels twee miljoen mensen gevlucht uit hun land. We zien dat de bereidheid om deze mensen te helpen groot is en dat de buurlanden van Oekraïne de toestroom niet alleen aankunnen. Ook verder weg gelegen landen moeten helpen. Het totaal aantal mensen dat Oekraïne zal ontvluchten is lastig in te schatten. Dit hangt voor een groot deel af van de duur en intensiteit van de oorlog. Maar we moeten denken aan miljoenen extra vluchtelingen, naast de 'reguliere' toestroom van vluchtelingen. Vanwege de verwachte grote aantallen vluchtelingen beschouwt het kabinet de situatie in Oekraïne en de daaruit voortkomende vragen rondom opvang als landelijke crisis.

Deze extra toestroom van vluchtelingen betekent dat er op korte termijn meer opvanglocaties moeten komen. Als gemeente en Veiligheidsregio zetten we vooral onze mensen en energie in op het vinden en faciliteren van grotere opvanglocaties voor langduriger verblijf. We zijn dankbaar voor vele particuliere initiatieven, tegelijk weten we niet hoe lang die beschikbaar blijven en of dat voldoende aanbod geeft.

In deze brief informeren wij u over de landelijke opdracht en de maatregelen die we in Nijmegen treffen.

Landelijke opdracht en aanpak

Het kabinet heeft de veiligheidsregio's opdracht gegeven om vóór 21 maart aanstaande opvanglocaties voor minimaal 1.000 vluchtelingen per regio te realiseren, samen met de gemeenten in de regio's. Het gaat hierbij om:

- het volledig realiseren van locaties;
- het inrichten van locaties;
- de daadwerkelijke zelfstandige exploitatie. Dat betekent dat het COA dit niet gaat doen.

Daarnaast werken de veiligheidsregio's vervolgens aan nogmaals 1.000 opvangplekken extra per regio in de periode daarna. Op die manier komen de komende weken een totaal van circa 50.000 opvangplekken voor Oekraïners beschikbaar in Nederland. Samen met de betrokken gemeenten en veiligheidsregio's wordt ook een Knooppunt Informatie Oekraïne ingericht. Voor vluchtelingen uit Oekraïne die zich melden is dan inzichtelijk welke opvangplekken er zijn en hoe de verdeling van de opvang over de regio's vormgegeven wordt.

Door de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een centraal meldpunt ingericht van waaruit de landelijke taakstelling op regionaal niveau wordt gecoördineerd. In Nijmegen is, net zoals bij de coronacrisis, een actiecentrum ingericht dat toeziet op de uitvoering lokale taakstelling. Het regionaal meldpunt en Nijmeegse actiecentrum werken nauw samen.

Nijmegen

Locaties

Vanaf eind volgende week is de Jan Massinkhal ingericht als noodopvanglocatie. Hier kunnen enkele honderden personen verblijven. We gaan er vanuit dat deze locatie voor ongeveer twee maanden nodig zal zijn. Uitgangspunt bij deze noodopvanglocatie is dat de verblijfsduur zo kort mogelijk is. We bieden daar 'bed, bad en brood'. We zijn in een vergevorderd stadium om op korte termijn ook een andere plek als noodopvanglocatie aan te kunnen bieden. Hierover zullen wij u direct informeren zodra meer bekend is. Daarnaast zoeken we gemeentelijke locaties voor langer verblijf. Vaak moeten die eerst hiervoor geschikt gemaakt worden, bijvoorbeeld met bouwkundige aanpassingen. Uiteraard moeten afspraken worden gemaakt met eventuele eigenaren, huurders of gebruikers van die locaties. Over deze zoektocht kunnen we nu nog geen concrete informatie geven, simpelweg omdat we nog geen goed beeld hebben van wat kan.

Registratie

Om te weten wie er in ons land verblijven en waar, wordt ingezet op de registratie van personen die uit Oekraïne naar Nederland komen via de Basis Registratie Personen (BRP).

Zorg

Wat we ook organiseren is medische en psychosociale zorg. Dit werken we op zo kort mogelijke termijn, samen met onder andere de GGD verder uit. Vluchtelingen uit Oekraïne hebben recht op zorg uit het basispakket die niet uitgesteld kan worden. Deze zorg kunnen ook reguliere zorgverleners declareren.

Onderwijs

Onder de vluchtelingen zijn kinderen. Zij hebben recht op onderwijs. In een enkel geval zijn al kinderen aangemeld. Wij wachten landelijke richtlijnen en bekostiging hiervan af en volgen de ontwikkeling daarvan op de voet. We blijven hierover in gesprek met de schoolbesturen.

Werk en inkomen

Oekraïners hebben recht op een eenmalige tegemoetkoming voor de aanloopkosten en een wekelijkse toelage voor de aanschaf van voedsel, kleding en andere persoonlijke uitgaven. Hiervoor is inmiddels een landelijke regeling getroffen. Uitkering hiervan geschiedt door de sociale verzekeringsbank (SVB). De uitvoering is in ontwikkeling en de tegemoetkoming is dus nog niet beschikbaar. Mocht er zich op korte termijn een schrijnende situatie voordoen, zullen we een tijdelijke oplossing bieden. Overigens springen ook hier particulieren of particuliere organisaties bij. Op de iets langere termijn willen we samen met maatschappelijke partners kijken hoe we mensen aan werk kunnen helpen.

Ontspanning

Allereerst zullen vluchtelingen behoefte hebben aan rust. We beogen die te bieden, al is dat een uitdaging in noodopvanglocaties. Kinderactiviteiten kunnen volwassenen ontlasten. Wij vinden het aanvullend heel belangrijk dat vluchtelingen ook kunnen deelnemen aan activiteiten die ontspanning en afleiding kunnen bieden, zoals sport en cultuur. Wij onderzoeken wat wij zelf kunnen doen, bijvoorbeeld met onze sportcoaches en in onze sportaccommodaties, maar we willen ook een beroep doen op de vele sportverenigingen in onze stad. Ook denken we erover om culturele instellingen te vragen wat zij kunnen bieden. Wij weten dat zij het al moeilijk hebben, zo kort na de coronacrisis, maar we vertrouwen op de creativiteit en betrokkenheid van onze inwoners en organisaties om een steentje bij te dragen. We zullen het aanbod waar nodig laten coördineren door onze partners.

Aansluiting bij burgerinitiatieven organiseren

Inmiddels zijn er in onze stad vele particuliere initiatieven ontstaan en vangen mensen Oekraïners thuis op. Wij waarderen deze initiatieven zeer. Om ervoor te zorgen dat deze initiatiefnemers en vluchtelingen de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben, worden particulieren verwezen naar Vluchtelingenwerk.

Kosten

De realisatie en exploitatie van opvang van Oekraïners brengen ook kosten met zich mee voor gemeenten en veiligheidsregio's. Het kabinet zegt toe de kosten die worden gemaakt van Rijksweg integraal te vergoeden. Over de wijze van vergoeden worden nadere afspraken gemaakt.

Informeren van uw raad

Uit het voorgaande kunt u opmaken dat ontwikkelingen heel snel gaan. De inkt van deze brief is bij wijze van spreken nog niet droog en de informatie in deze brief kan alweer achterhaald zijn.

Daarom stellen wij u voor dat wij u regelmatig actief informeren over de opdracht om te zorgen voor opvang en over wat wij tevens doen om een zo gastvrij mogelijk verblijf te bieden. Wij zullen dan uw eventuele schriftelijke vragen meteen in deze informatiebrief beantwoorden. Op 25 februari jl. stelde uw raadslid Quirijn Lokker (GL) een aantal vragen aan ons college. Wij gaan ervanuit dat deze vragen met deze brief beantwoord zijn.

Vanmiddag (10 maart) om 17.30 uur is een informatiebijeenkomst voor uw raad over de stand van zaken rond de vluchtelingenopvang Oekraïne in Nijmegen en andere gevolgen van de Oekraïne-crisis.

Wij hopen u met deze brief voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester